

جوانی جمعیت و تأثیر آن بر قدرت ملی کشور با تأکید بر ابعاد اقتصادی،**نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی**علیرضا غلامعلیان^۱، علی بارجانی^۲، بهزاد برونک^۳**چکیده**

جمعیت جوان و پویای یک کشور، تأثیر قابل توجهی در قدرت نظامی آن دارد و کشورهایی با جمعیت جوان قادر به تأمین نیروی انسانی قوی و پویا برای نیروهای نظامی خود هستند، که به توسعه جمعیت جوان و نیروی انسانی نظامی در برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های خود تأکید کنند. هدف این مقاله تبیین جوانی جمعیت و تأثیر آن بر قدرت ملی کشور با تأکید بر ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی می‌باشد؛ که متناظر با آن این سؤال مطرح شد که جوانی جمعیت چه تأثیری بر قدرت ملی کشور در ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دارد؟ این پژوهش به صورت توصیفی تحلیلی انجام شده و از رویکرد آمیخته (کمی و کیفی) بهره گرفته است. برای گردآوری داده‌ها از دو روش میدانی و کتابخانه‌ای استفاده شد. جهت تحلیل کیفی، از نرم‌افزار Maxqda و برای تحلیل کمی از نرم‌افزار Smart PLS بهره گرفته شد. حجم کل جامعه آماری ۳۰۰ نفر و روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌بندی شده انجام شد. بر اساس نتایج تحقیق، عوامل نقش‌آفرین بر جوانی جمعیت که تأثیر بر قدرت ملی کشور دارند، به ترتیب اولویت در ۴ بعد سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به همراه ۴۲ شاخص به دست آمد؛ که در بعد نظامی ۱۴ شاخص، در بعد اقتصادی ۸ شاخص، در بعد سیاسی ۱۰ شاخص و در بعد اجتماعی و فرهنگی هم ۱۰ شاخص احصا گردید. یافته‌ها نشان داد که سرمایه‌گذاری در این چهار حوزه به‌طور هم‌زمان اهمیت دارند.

واژگان کلیدی: امنیت، جمعیت، قدرت، قدرت ملی

استناد: غلامعلیان، علیرضا؛ بارجانی، علی؛ برونک، بهزاد (۱۴۰۵). جوانی جمعیت و تأثیر آن بر قدرت ملی کشور با تأکید بر ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی؛ فصلنامه پژوهش‌های راهبردی ارتش ۵(۱۵).

۴۹-۸۰

۱. دکتری علوم دفاعی راهبردی، دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

Email: gholamalian.alireza@gmail.com

۲. کارشناس ارشد زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، ایران.

۳. دانش آموخته دکتری، علوم دفاعی راهبردی، دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ایران.

مقدمه

"کشور بایستی قوی بشود؛ قوی شدن کشور جزو هدف‌های ما است. قرآن می‌فرماید که «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ»؛ هر چه می‌توانید قوت را زیاد کنید. امروز حفظ جمعیت جوان کشور یکی از ابزارهای قوت است" (بیانات رهبری در سخنان تلویزیونی به مناسبت عید مبعث و سال نو ۱۳۹۹/۱/۳).

جمعیت جوان به‌عنوان یک دارایی ملی حیاتی در تعیین قدرت و توانایی یک کشور، تأثیرات عمیقی در جنبه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی و اجتماعی دارد (بنیادی، اقبالی، و احمدی، ۱۳۹۳: ۲). این بخش از جمعیت، با انرژی، خلاقیت و ظرفیت‌های منحصربه‌فرد، به‌طور مستقیم در تقویت امنیت ملی، پایداری اقتصادی و انسجام اجتماعی کشورها نقش‌آفرینی می‌کند (تلیس، ۱۳۸۳: ۳۰). از منظر نظامی، حضور جمعیت جوان با تأمین نیروی انسانی قابل‌اتکا برای دفاع و توسعه قابلیت‌های دفاعی کشورها همراه است. افزایش تعداد جوانان واجد شرایط برای خدمت سربازی، ارتقاء قابلیت‌های نظامی و تطبیق با تهدیدهای امنیتی داخلی و خارجی را ممکن می‌سازد. در جهان معاصر، کشورهایی که از ظرفیت‌های جمعیتی خود به‌طور هوشمندانه بهره‌برداری می‌کنند، مزیت‌های استراتژیکی چون انعطاف‌پذیری در مقابله با تهدیدات، نوآوری‌های تکنولوژیک نظامی و توانایی‌های عملیات سریع و کارآمد را به دست می‌آورند (ترکاشوند مرادآبادی، شمس قهفرخی، و زندی ناوگران، ۱۴۰۲: ۲۳۵). این در حالی است که عدم مدیریت صحیح جمعیت جوان ممکن است به کاهش کارآمدی نیروهای نظامی، افزایش تهدیدات امنیتی و آسیب‌پذیری استراتژیک منجر شود. در حوزه اقتصادی، جمعیت جوان نیروی محرکه رشد و نوآوری است. حضور نیروی کار جوان، پویا و خلاق می‌تواند تغییرات چشمگیری در تولید ناخالص داخلی، بهره‌وری صنعتی، و پیشرفت‌های فناوری ایجاد کند (پژهان، افشاری، و کمالی، ۱۳۹۷: ۱۵). این جمعیت، بستر مناسبی برای توسعه کسب‌وکارهای نوپا، شکوفایی کارآفرینی و افزایش تعاملات اقتصادی بین‌المللی فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، سیاست‌گذاری‌های مناسب برای آموزش و توسعه مهارت‌های شغلی جوانان می‌تواند به ارتقای کیفیت نیروی کار و کاهش نرخ بیکاری منجر شود (روستائی و مقدسی، ۱۴۰۱: ۱۴۰). در غیر این صورت، چالش‌هایی مانند نرخ بالای بیکاری، مهاجرت نخبگان، و فشار بر سیستم‌های تأمین اجتماعی ممکن است مانع از بهره‌برداری مؤثر از این ظرفیت عظیم انسانی شود. از لحاظ سیاسی، جمعیت جوان می‌تواند

به‌عنوان نیرویی محرک برای دگرگونی‌های مثبت در حکمرانی و سیاست‌گذاری عمل کند. مشارکت فعال جوانان در فرآیندهای سیاسی، چه از طریق حضور در ساختارهای حکومتی و چه از طریق حمایت از حرکت‌های مدنی، به تقویت دموکراسی، شفافیت و عدالت اجتماعی منجر می‌شود. جوانان با دیدگاه‌های نوآورانه و آرمان‌گرایی، توانایی به چالش کشیدن وضعیت موجود، پیشنهاد تغییرات راهبردی و تحقق حکمرانی پاسخگو و نماینده‌محور را دارند (خانجانی و کارگر، ۱۴۰۲، ص ۸). از طرفی، عدم توجه به نیازها و خواسته‌های این گروه می‌تواند باعث بی‌اعتمادی نسبت به دولت‌ها، افزایش بی‌ثباتی سیاسی و حتی شکل‌گیری اعتراضات گسترده شود. در بُعد فرهنگی، جمعیت جوان حامل ارزش‌ها، سنت‌ها و نوآوری‌های اجتماعی است. این گروه می‌تواند به‌عنوان پل ارتباطی بین نسل‌های مختلف عمل کند و در پذیرش تنوع فرهنگی و ایجاد انسجام اجتماعی نقشی اساسی داشته باشد. جوانان با مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی و هنری، ارتقای هویت ملی و توسعه روایت‌های مشترک فرهنگی، زمینه‌ساز تحکیم پیوندهای اجتماعی می‌شوند (خادمیان، محمودزاده، دهقانان، و ترکستانی، ۱۴۰۱: ۱۲۸). پذیرش تنوع فرهنگی و تقویت تفاهم بین گروه‌های اجتماعی مختلف، از جمله وظایف محوری جوانان در پیشبرد صلح و همبستگی در یک جامعه پیچیده و چندلایه است. در حوزه اجتماعی، جمعیت جوان در پرداختن به مسائل مهمی چون نابرابری، بهداشت، آموزش و محیط‌زیست نقشی حیاتی ایفا می‌کند. این گروه با مشارکت در برنامه‌های اجتماعی و حمایت از تغییرات مثبت می‌تواند عاملی تأثیرگذار در ارتقای کیفیت زندگی و گسترش عدالت اجتماعی باشد (افرازه، ۱۳۹۲: ۷۸). هدف این مقاله تبیین جوانی جمعیت و تأثیر آن بر قدرت ملی کشور با تأکید بر ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی می‌باشد انجام این پژوهش این مزایا و فواید را در پی خواهد داشت؛ الف- شناسایی نقش جمعیت جوان در تقویت قدرت ملی کشور در ابعاد مختلف اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی، که می‌تواند به سیاست‌گذاران در طراحی برنامه‌های توسعه‌ای یاری رساند، ب- ارائه کارکردهای مدیریتی هوشمندانه جمعیت جوان، به‌منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های انسانی و کاهش چالش‌هایی نظیر بیکاری، مهاجرت نخبگان و نارضایتی‌های اجتماعی، ج- تقویت بنیان‌های علمی و عملی در حوزه سیاست‌گذاری ملی، با تأکید بر اهمیت جمعیت جوان به‌عنوان دارایی استراتژیک کشور و نقش آن در افزایش امنیت و توان دفاعی، د- افزایش آگاهی در زمینه تأثیرات متقابل جمعیت جوان و توسعه پایدار، از طریق تحلیل دقیق ابعاد مختلف تأثیرگذاری جمعیت جوان بر قدرت ملی و

ارائه راهکارهای بلندمدت برای بهره‌برداری از این ظرفیت و - کمک به توسعه گفت‌وگو بین‌نسلی و انسجام اجتماعی، با تأکید بر نقش جمعیت جوان در پذیرش تنوع فرهنگی، تقویت هویت ملی و افزایش تعاملات سازنده بین گروه‌های مختلف اجتماعی خواهد شد. در مقابل مغفول ماندن از این موضوع منجر به الف- کاهش بهره‌برداری از ظرفیت‌های انسانی و نادیده گرفتن پتانسیل‌های جمعیت جوان، که می‌تواند منجر به کاهش رشد اقتصادی، افت کیفیت نیروی کار و افزایش نرخ بیکاری شود، ب- ضعف در نیروی دفاعی و امنیتی کشور، به‌ویژه در شرایط تهدیدات داخلی و خارجی، که نتیجه آن می‌تواند کاهش توان مقابله با بحران‌ها و تهدیدات استراتژیک باشد، ج- افزایش نارضایتی اجتماعی و بی‌اعتمادی به نهادهای حکومتی، که می‌تواند به بی‌ثباتی سیاسی و اجتماعی منجر شود و در نهایت به بروز اعتراضات و ناآرامی‌ها دامن بزند، د- تضعیف انسجام اجتماعی و فرهنگی، با عدم توجه به توانمندی‌های فرهنگی و اجتماعی جمعیت جوان که می‌تواند به بروز اختلافات اجتماعی و از دست دادن هویت ملی منتهی شود و- دور شدن از مسیر توسعه پایدار و برنامه‌ریزی نادرست برای آینده، به‌ویژه در زمینه‌هایی چون آموزش، مهارت‌آموزی، بهداشت و محیط‌زیست، که این می‌تواند اثرات منفی طولانی‌مدت بر روند رشد و رفاه عمومی داشته باشد خواهد شد. دغدغه محقق در این پژوهش، شناسایی و تحلیل جامع تأثیر جوانی جمعیت بر قدرت ملی کشور در ابعاد مختلف اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی است. به طور کلی محقق به دنبال پاسخ به این سؤال است که جوانی جمعیت چه تأثیری بر قدرت ملی کشور در ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دارد.

پیشینه

در بررسی‌های انجام‌شده، مشخص شد که پژوهش‌های متعددی در خصوص جوانی جمعیت صورت گرفته است. اما پژوهش حاضر به‌طور ویژه، به موضوع شناسایی جوانی جمعیت و تأثیر بر قدرت نظامی کشور پرداخته است. لذا در این خصوص به تعدادی از تحقیقات انجام‌شده در حوزه جوانی جمعیت اشاره می‌گردد:

جدول شماره ۱. بررسی پیشینه

#	عنوان	نویسنده، سال، فصلنامه	نتیجه
۱	Societal Challenge s, Populatio n Trends and Human Security	Anca Parmena Olimid, Daniel Alin Olimid انتشارات سازمان ملل (۲۰۱۵- ۲۰۱۹) Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques	این مقاله به نظارت بر نشریات سازمان ملل که در دوره ۲۰۱۵-۲۰۱۹ راهاندازی شده است می‌پردازد. علاوه بر این، این تحقیق با مرتبط کردن آن‌ها با حوزه فرآیندهای اجتماعی- اقتصادی، توزیع فضایی و پیامدهای سیاست، رویکردهای کلیدی را در زمینه روند جمعیت معرفی می‌کند. نتیجه تحقیق در مورد چالش‌های اجتماعی جدید، تخمین جمعیت شناختی، روند جمعیت: «حرک جمعیت»، شهرنشینی. چشم‌انداز، مهاجرت بین‌المللی، اهداف توسعه پایدار، ادغام سیاست‌ها، دسترسی برابر به خدمات، حکومت عمومی، توسعه انسانی، امنیت انسانی و سود جمعیتی می‌باشد.

۲	تأثیر رشد جمعیت بر توسعه اقتصادی در کشورهای درحال توسعه	منیره افرازه، محمدتقی گیلک حکیم آبادی، ۱۳۹۲، پایان‌نامه	نتایج به‌دست‌آمده از برآورد مدل‌ها نشان داد که رشد جمعیت با یک وقفه با تولید ناخالص داخلی سرانه کشورهای درحال توسعه دارای رابطه منفی و معنادار است. به عبارت دیگر، بر اساس ضریب رشد جمعیت، با یک واحد افزایش در رشد جمعیت، تولید ناخالص داخلی سرانه ۲۲۹۴ واحد کاهش پیدا کرد. برآورد حاصل از رابطه شاخص توسعه انسانی و رشد جمعیت نیز نشان داد که ضریب رشد جمعیت با یک وقفه، اثر منفی و معناداری بر شاخص توسعه انسانی داشته به طوری که با یک واحد افزایش در رشد جمعیت، شاخص توسعه انسانی حدود ۰/۰۱۸ واحد کاهش خواهد یافت. به طور کلی، نتایج نشان داد که رشد جمعیت بر توسعه اقتصادی کشورهای درحال توسعه تأثیر منفی و معناداری داشته است. از این رو، می‌توان رشد جمعیت را عاملی مهم و بازدارنده در امر توسعه اقتصادی کشورهای درحال توسعه به حساب آورد
---	---	---	--

نتایج بررسی نشان داد بیشتر مطالعات انجام گرفته در حوزه آسیب‌ها، انحرافات و مسائل اجتماعی جوانان بوده است. علاوه بر این، مطالعات موردبررسی به حوزه‌هایی از جمله تحصیلات و اشتغال جوانان، اوقات فراغت، ازدواج و تشکیل خانواده، مشارکت اجتماعی، هویت، رفتارهای پرخطر، اینترنت، رسانه‌ها و دنیای مجازی، دین‌داری، روابط بین نسلی، مهاجرت و جابجایی، معاشرت و روابط دوستی دختر و پسر قبل از ازدواج پرداخته‌اند. علیرغم مطالعات صورت گرفته، هنوز شناخت مطلوب و واقع‌بینانه‌ای نسبت به زوایای مختلف جوانی جمعیت وجود ندارد و خلأهای تحقیقاتی عدیده‌ای در حوزه جوانان وجود دارد که در مقاله بدان‌ها پرداخته شده است. به‌طورکلی، مقاله بر این نکته تأکید دارد که تورم جوانی جمعیت نه‌تنها به لحاظ وزن جمعیتی، بلکه از نظر اقتصادی، اجتماعی و سیاسی نیز حائز اهمیت و سیاست‌گذاری است.	رسول صادقی، محمد جلال عباسی شوازی، سراج الدین محمودیانی - نشریه نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران، پیاپی ۱۹ (بهار و تابستان ۱۳۹۴)	تورم جوانی جمعیت در ایران: خلأهای تحقیقاتی و الزامات سیاسی	۳
--	---	---	----------

۴	برخورد نسل‌ها - جوانی جمعیت و خشونت سیاسی	علی پژمان، پروانه افشاری، آنیتا کمالی - فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی، سال نهم شماره ۲ (تابستان ۱۳۹۷)	نتایج نشان می‌دهد که ارتباط آماری بین ساختار سنی جمعیت و خشونت سیاسی امری شناخته و پذیرفته شده است. بنابراین همان‌طور که آب باعث می‌شود تا صخره شکل بگیرد، تغییرات جمعیتی نیز باعث شکل‌گیری قدرت سیاسی می‌شوند. روندهای جمعیتی به طرق گوناگون می‌توانند امنیت حکومت و توسعه کشورها را تحت تأثیر قرار دهند جمعیت‌شناسی یقیناً این استحقاق را دارد که در برنامه‌ریزی‌ها و تحلیل‌های سیاسی بیشتر مدنظر قرار گیرد تا از ایجاد خشونت‌ها و نزاع‌ها جلوگیری کند.
۵	اولویت‌دهی مشوق‌های قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت برای برنامه هفتم توسعه در قالب اسناد بالادستی با رویکرد آینده‌نگاری راهبردی	علی کرمی، جمال آبرومند- نشریه آینده‌پژوهی انقلاب اسلامی، سال چهارم شماره ۴ (پیاپی ۱۵، زمستان ۱۴۰۲)	در این پژوهش سعی شد تا این گزاره نهادینه شود که زمان پایان دادن به شیوه عمل مقطعی و آزمون‌وخطا در این حوزه به سر آمده و باید با توجه به محدودیت‌های موجود، عوامل مؤثر به‌منظور طراحی چارچوبی جامع برای سیاست‌گذاری استخراج گردد تا به‌وسیله آن بتوان از این گذرگاه مهم جان سالم بدر برد.

۶	ارزیابی سیاست‌های جمعیتی در سنجه اصول جرم انگاری؛ با تأکید بر قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	مهرانگیز روستایی، محمدباقر مقدسی - نشریه پژوهش‌های حقوق جزا و جرم‌شناسی، پیاپی ۲۰ (پاییز و زمستان ۱۴۰۱)	با واکاوی موضوع از منظر مهم‌ترین اصول جرم انگاری، یعنی سه‌گانه «ممنوعیت ایراد ضرر به دیگری»، «حمایت از خیر فردی» و «تضمین اخلاق با ابزار کیفر» این نتیجه حاصل می‌شود که ماهیت این مداخلات با آنچه پیش‌تر در این حوزه صورت می‌گرفت تفاوت مهمی دارد؛ به این معنا که قانون‌گذاری در این حوزه با چالش‌های بیشتری مواجه است و ضرورت توجیه این مداخلات را پررنگ‌تر از قبل پیش می‌کشد: در سیر جدید مداخلات، این فرزند نیابوری است که موضوع مداخله قرار می‌گیرد: «ممنوعیت عقیم‌سازی»، «ممنوعیت بستن لوله‌های فالوپ»، «دشوار کردن دسترسی به وسایل پیشگیری از بارداری» و «محدودیت بر غربالگری» به‌عنوان تدابیر جدید افزایش جمعیت، باید از صافی‌های جرم انگاری عبور داده شوند.
---	--	--	---

مبانی نظری

الف) مفهوم جمعیت

جمعیت به مجموعه افرادی اطلاق می‌شود که در یک ناحیه جغرافیایی مشخص زندگی می‌کنند. این مفهوم می‌تواند به کل ساکنان یا گروهی خاص از افراد در یک زمان و مکان مشخص اشاره داشته باشد (خانجانی و کارگر، ۱۴۰۲: ۳۵).

ب) تعریف و اهمیت جوانی جمعیت

جوانی جمعیت به حالتی اطلاق می‌شود که بخش عمده‌ای از جمعیت یک کشور را گروه سنی جوان (معمولاً ۱۵ تا ۳۵ سال) تشکیل دهد. این پدیده معمولاً در کشورهایی با نرخ رشد جمعیت بالا یا در مراحل میانی گذار جمعیتی مشاهده می‌شود. جوانی جمعیت، به عنوان یکی از ویژگی‌های دموگرافیک، می‌تواند به‌عنوان یک سرمایه ملی و نیروی محرکه برای توسعه کشورها عمل کند. در چارچوب دموگرافیک، جمعیت جوان به دوره‌ای از ساختار سنی جامعه

اشاره دارد که در آن نسبت جمعیت جوان به کل جمعیت بالاست (ترکاشوند مرادآبادی و دیگران، ۱۴۰۲). این دوره معمولاً به دنبال کاهش نرخ مرگ‌ومیر و پیش از کاهش چشمگیر نرخ زاد و ولد رخ می‌دهد. در این مرحله، به دلیل تعداد زیاد نیروی انسانی در سنین فعال اقتصادی، جامعه به اصطلاح وارد «پنجره جمعیتی» می‌شود که فرصتی بی‌نظیر برای رشد و توسعه اقتصادی به‌شمار می‌رود (مروتی، ۱۳۹۹). جوانی جمعیت در بسیاری از کشورها به‌ویژه در حال توسعه، نقش حیاتی در تعیین مسیر پیشرفت و جایگاه آنها در نظام بین‌المللی ایفا می‌کند. اهمیت این مسئله را می‌توان در ابعاد مختلف بررسی کرد:

۱. ظرفیت اقتصادی: جوانان منبع اصلی نیروی کار و موتور محرک اقتصاد کشور هستند. حضور گسترده نیروی کار جوان، امکان رشد سریع اقتصادی از طریق افزایش تولید، کارآفرینی و نوآوری را فراهم می‌آورد. از سوی دیگر، با توجه به انعطاف‌پذیری و خلاقیت بالای این گروه سنی، فرصت‌های مناسبی برای توسعه فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان به وجود می‌آید.
۲. ظرفیت نظامی: جوانان به‌عنوان نیروی اصلی در حوزه دفاعی و نظامی، عامل تعیین‌کننده در قدرت دفاعی و توانایی یک کشور برای مقابله با تهدیدهای خارجی هستند. توان فیزیکی و انگیزه بالای این گروه سنی، جایگاه مهمی در تقویت امنیت ملی ایفا می‌کند.
۳. پویایی سیاسی و اجتماعی: جوانان نقش مهمی در تحولات سیاسی و اجتماعی دارند. مشارکت این گروه در فرآیندهای سیاسی، از جمله رأی‌گیری، فعالیت‌های مدنی و حتی جنبش‌های اجتماعی، می‌تواند ساختارهای حکمرانی را تقویت کرده و انسجام اجتماعی را افزایش دهد. در عین حال، غفلت از نیازها و مطالبات آنان ممکن است موجب بروز چالش‌های اجتماعی و سیاسی شود.
۴. نقش در هویت‌سازی و فرهنگ: جوانان به دلیل انرژی، خلاقیت و تعامل بیشتر با تغییرات جهانی، نقش کلیدی در انتقال فرهنگ و هویت ملی به نسل‌های آینده دارند. همچنین، آنها عامل اصلی در پذیرش نوآوری‌های فرهنگی و شکل‌گیری هنجارهای جدید اجتماعی به‌شمار می‌روند.

۵. تأثیر بر شاخص‌های توسعه پایدار: جمعیت جوان، به‌ویژه اگر به‌خوبی آموزش‌دیده و تربیت‌شده باشند، می‌توانند به تحقق اهداف توسعه پایدار کمک کنند. این گروه نه‌تنها

مصرف کنندگان اصلی خدمات آموزشی و بهداشتی هستند، بلکه نیروی محرک در اصلاح و ارتقای این زیرساخت‌ها محسوب می‌شوند (کرمی و آبرومند، ۱۴۰۲).

در حالی که جوانی جمعیت می‌تواند فرصتی طلایی برای توسعه کشور باشد، عدم برنامه‌ریزی مناسب و ناکافی بودن زیرساخت‌ها ممکن است منجر به تهدیدهایی نظیر بیکاری، مهاجرت نخبگان، و ناآرامی‌های اجتماعی شود. به همین دلیل، مدیریت هوشمندانه این سرمایه انسانی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

د) ابعاد جمعیت جوان

ابعاد جمعیت جوان به مجموعه ویژگی‌ها و عواملی گفته می‌شود که جمعیت جوان یک کشور یا منطقه را در بر می‌گیرد. جمعیت جوان به افرادی گفته می‌شود که معمولاً در سنین زیر ۳۰ یا ۳۵ سال قرار دارند و در برخی موارد، این تعریف به گروه سنی زیر ۲۵ سال هم اطلاق می‌شود (پژهان و دیگران، ۱۳۹۷).

جدول شماره ۲. ابعاد جمعیت جوان

ابعاد	مؤلفه
جمعیتی	الف: تعداد جمعیت جوان ب: ساختار سنی ج: نسبت جنسیتی د: پراکندگی جغرافیایی
اجتماعی	الف: آموزش و پرورش ب: اشتغال و بازار کار ج: ازدواج و تشکیل خانواده د: مشارکت اجتماعی و سیاسی
اقتصادی	الف: نرخ بهره‌وری ب: مصرف و تقاضا ج: سرمایه‌گذاری و کارآفرینی د: بار مالی و حمایت‌های اجتماعی
بهداشتی و پزشکی	الف: سلامت جسمی و روانی ب: دسترسی به خدمات بهداشتی ج: سبک زندگی و تغذیه
فرهنگی و سبک زندگی	الف: تغییرات فرهنگی ب: استفاده از فناوری ج: سبک زندگی و هویت
زیست‌محیطی	الف: تأثیر بر منابع طبیعی ب: آگاهی زیست‌محیطی
سیاسی و قانونی	الف: مشارکت سیاسی ب: حقوق و آزادی‌ها ج: چالش‌های قانونی
جمعیت‌شناختی	الف: روند رشد جمعیت ب: مهاجرت جوانان

ج) قدرت ملی و ابعاد آن

قدرت ملی به توانایی یک کشور برای تأثیرگذاری بر محیط داخلی و بین‌المللی خود، حفظ امنیت ملی، و پیگیری اهداف راهبردی در سطوح مختلف اشاره دارد. این مفهوم ترکیبی از منابع، قابلیت‌ها، و ظرفیت‌های یک کشور است که در عرصه‌های مختلف اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی، و اجتماعی به کار گرفته می‌شود (غلامعلیان، ۱۴۰۲). قدرت ملی نشان‌دهنده جایگاه و توان رقابتی یک کشور در نظام بین‌الملل است و میزان توانایی آن در

مقابله با تهدیدها و بهره‌برداری از فرصت‌های داخلی و خارجی را تعیین می‌کند. قدرت ملی نه تنها به منابع مادی مانند ثروت اقتصادی و نیروی نظامی وابسته است، بلکه عوامل ناملموسی مانند انسجام اجتماعی، هویت فرهنگی، و نظام حکمرانی کارآمد نیز بر آن تأثیر می‌گذارد.

ابعاد قدرت ملی: قدرت ملی شامل مجموعه‌ای از ابعاد است که هر یک به‌صورت جداگانه و در تعامل با یکدیگر، به استحکام یا ضعف کلی قدرت ملی کمک می‌کنند.

جدول شماره ۳. ابعاد قدرت ملی

ابعاد	مؤلفه
اقتصادی	الف: تولید ناخالص داخلی (GDP) ب: نوآوری و فناوری ج: تجارت و وابستگی اقتصادی د: اشتغال و نیروی کار
نظامی	الف: نیروی انسانی ب: تجهیزات و فناوری نظامی ج: استراتژی دفاعی
سیاسی	الف: حاکمیت و اقتدار ب: دیپلماسی ج: مشروعیت سیاسی د: پویایی سیاسی داخلی
فرهنگی	الف: هویت ملی ب: قدرت نرم ج: دیپلماسی فرهنگی
اجتماعی	الف: زیرساخت‌های اجتماعی ب: انسجام و عدالت اجتماعی ج: سرمایه اجتماعی

ه) ابعاد تأثیرگذاری جوانی جمعیت بر قدرت ملی

جمعیت جوان به‌عنوان یکی از سرمایه‌های مهم هر کشور، نقشی بی‌بدیل در شکل‌دهی به آینده اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی ایفا می‌کند. این گروه با انرژی، خلاقیت و توانایی‌های منحصربه‌فرد خود، می‌تواند موتور محرکه‌ای برای توسعه و پیشرفت ملی باشد. با این حال، استفاده از ظرفیت‌های جمعیت جوان نیازمند برنامه‌ریزی هوشمندانه و مدیریت دقیق است؛ زیرا در صورت غفلت، چالش‌هایی نظیر بیکاری، مهاجرت نخبگان و آسیب‌های اجتماعی می‌تواند این فرصت را به تهدید تبدیل کند (عاطفه و دیگران، ۱۳۹۳).

جدول شماره ۴. ابعاد تأثیرگذاری جوانی جمعیت بر قدرت ملی

بعد	چالش	تهدید	فرصت
اقتصادی	افزایش نرخ بیکاری در میان جوانان می‌تواند مانع استفاده بهینه از این نیروی کار شود. عدم مهارت کافی برای مشاغل پیشرفته و کمبود فرصت‌های شغلی مناسب از مهم‌ترین موانع هستند.	مهاجرت نخبگان و افراد ماهر به کشورهایی با شرایط اقتصادی بهتر، به فرار مغزها منجر می‌شود و می‌تواند ظرفیت رشد بلندمدت کشور را کاهش دهد.	جذب و آموزش نیروی کار جوان و فراهم کردن زیرساخت‌های کارآفرینی می‌تواند اقتصاد دانش‌بنیان و نوآورانه را تقویت کند. علاوه بر این، سرمایه‌گذاری در جوانان به‌عنوان عامل توسعه پایدار، بازدهی بلندمدت خواهد داشت.

فرصت	تهدید	چالش	بعد
توسعه فناوری‌های نظامی مبتنی بر مشارکت جوانان و بهره‌گیری از استعدادهاى آنها در حوزه‌های مهندسی، فناوری اطلاعات و علوم نظامی می‌تواند قدرت دفاعی کشور را به سطحی پیشرفته ارتقاء دهد.	در صورت نبود انگیزه کافی برای خدمت در نیروهای نظامی یا عدم ارتقاء تجهیزات و فناوری‌های نظامی، این ظرفیت بالقوه ممکن است به تهدیدی برای امنیت ملی تبدیل شود.	عدم مدیریت منابع انسانی نظامی و عدم جذب نیروی کیفی می‌تواند باعث کاهش توان دفاعی و امنیتی کشور شود.	نظامی
با فراهم کردن بستری مناسب برای مشارکت سیاسی و اجتماعی جوانان، می‌توان از انرژی و نوآوری این گروه در تقویت ساختارهای حکومتی و ایجاد اعتماد عمومی بهره گرفت.	کنار گذاشتن جوانان از فرآیندهای تصمیم‌گیری یا سرکوب فعالیت‌های سیاسی آنها می‌تواند به بروز اعتراضات و بی‌ثباتی سیاسی منجر شود.	عدم توجه به نیازها و خواسته‌های جمعیت جوان، موجب نارضایتی و کاهش اعتماد به سیستم سیاسی می‌شود.	سیاسی
با تقویت برنامه‌های فرهنگی و آموزشی و بهره‌گیری از خلاقیت جوانان، می‌توان فرهنگ ملی را بهبود داده و در سطح جهانی به نمایش گذاشت.	فقدان سیاست‌های فرهنگی مناسب ممکن است به از دست رفتن انسجام اجتماعی و ایجاد تضادهای هویتی میان نسل‌ها منجر شود.	افزایش گرایش به فرهنگ‌های وارداتی بدون تقویت هویت فرهنگی ملی می‌تواند منجر به تضعیف ارزش‌های سنتی شود.	فرهنگی
سرمایه‌گذاری در آموزش و توسعه اجتماعی جمعیت جوان می‌تواند به بهبود عدالت اجتماعی و پیشرفت پایدار کشور منجر شود.	عدم پاسخ‌گویی به نیازهای جوانان در زمینه‌های آموزشی و اجتماعی می‌تواند به نابرابری‌ها و آسیب‌های اجتماعی منجر شود.	فشار بر زیرساخت‌های آموزشی و بهداشتی به دلیل افزایش تقاضا می‌تواند کیفیت خدمات ارائه‌شده را کاهش دهد.	اجتماعی

(و) مطالعه تطبیقی (تجربه‌های موفق جهانی در مدیریت جمعیت جوان)

۱. آلمان: آلمان با برنامه‌هایی نظیر مدل دوگانه آموزشی، که شامل ترکیب آموزش فنی و حرفه‌ای با تجربه کاری است، توانسته است جمعیت جوان خود را به نیروی کار ماهر و متعهد تبدیل کند. این برنامه نه تنها به کاهش بیکاری جوانان کمک کرده بلکه سبب رشد اقتصادی پایدار نیز شده است.

۲. کره جنوبی: کره جنوبی با تأسیس و تقویت پارک‌های علمی و فناوری، محیطی را برای جوانان مبتکر و کارآفرین ایجاد کرده است که می‌توانند ایده‌های نوآورانه خود را به محصولات تجاری تبدیل کنند. این اقدام سبب رشد سریع صنایع پیشرفته و تأثیرگذاری بیشتر در عرصه جهانی شده است.

۳. سنگاپور: سنگاپور با سرمایه‌گذاری‌های گسترده در آموزش و پرورش و نوآوری‌های فرهنگی، موفق شده است جمعیت جوان خود را در زمینه‌های مختلف فرهنگی، علمی و اجتماعی فعال کرده و در نتیجه توانسته است جایگاه خود را در عرصه جهانی به‌عنوان یک قدرت اقتصادی و فرهنگی تقویت کند.

۴. سوئد: سوئد با تأسیس برنامه‌های مشاغل پایدار برای جوانان و تمرکز بر عدالت اجتماعی و مساوات، توانسته است زیرساخت‌های اجتماعی خود را تقویت کرده و به تقویت مشارکت اجتماعی و سیاسی نسل جوان بپردازد.

این کشورها نشان داده‌اند که با سرمایه‌گذاری درست در جمعیت جوان و ایجاد بسترهای مناسب، می‌توانند نه تنها رشد اقتصادی و اجتماعی خود را افزایش دهند بلکه به قدرت ملی خود در سطح بین‌المللی نیز افزوده و در مقابل تهدیدات جهانی مقاوم‌تر شوند. برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های جوانی جمعیت و جلوگیری از تبدیل تهدیدها به بحران، مدیریت مؤثر و پیشگیرانه ضروری است. دولت‌ها باید با تدوین سیاست‌های جامع، فرصت‌های شغلی، آموزشی و اجتماعی مناسبی برای جوانان فراهم کنند. همچنین، باید فضای سیاسی و فرهنگی مناسبی ایجاد گردد تا جوانان بتوانند با مشارکت فعال خود در فرآیندهای تصمیم‌گیری و توسعه، نقشی مؤثر ایفا کنند. در عین حال، تهدیدهایی مانند بیکاری گسترده، مهاجرت نخبگان، و افزایش نارضایتی اجتماعی، تنها زمانی می‌توانند به فرصت تبدیل شوند که از ظرفیت‌های نوآورانه و کارآفرینانه این نسل به‌درستی استفاده شود. با آموزش مهارت‌های فنی، حمایت از استارت‌آپ‌ها، و تقویت زیرساخت‌های اجتماعی، می‌توان از جوانی جمعیت به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های تقویت قدرت ملی بهره‌برداری کرد و آن را به یکی از منابع پایدار رشد و پیشرفت تبدیل نمود (پیدداک^۱ و همکاران، ۲۰۲۴).

روش‌شناسی

این پژوهش از روش توصیفی-تحلیلی و رویکرد آمیخته (کمی و کیفی) بهره گرفته است تا با بهره‌مندی از داده‌های دقیق و تحلیل‌های عمیق، تصویری جامع از موضوع ارائه دهد. برای گردآوری داده‌ها، دو روش میدانی و کتابخانه‌ای به کار گرفته شد. در بخش کتابخانه‌ای،

¹ Pidduck

پژوهشگران از منابع علمی معتبر شامل کتاب‌ها، مقالات، گزارش‌های آماری، و اسناد سیاستی استفاده کردند. داده‌های میدانی نیز از طریق پرسشنامه‌های استاندارد و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته گردآوری شد تا ترکیبی از داده‌های کمی و کیفی فراهم شود. برای تحلیل کیفی داده‌ها، از نرم‌افزار Maxqda و برای تحلیل کمی از نرم‌افزار Smart PLS بهره گرفته شد. جامعه آماری این پژوهش سه گروه اصلی را شامل می‌شود: خبرگان و متخصصان، گروه عمومی و تنوع جغرافیایی که در مجموع، ۳۰۰ نفر به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری به‌صورت تصادفی طبقه‌بندی‌شده انجام گرفت. برای اطمینان از نمایندگی مناسب، ترکیب نمونه‌ها عبارت بودند از: خبرگان: ۲۶.۷ درصد از افراد با تجربه در حوزه‌های نظامی، آکادمیک و مدیریتی، دانشجویان: ۳۳.۳ درصد، شاغلان: ۱۶.۷ درصد شامل افراد شاغل در بخش‌های خصوصی و دولتی، بیکاران: این گروه که ۱۶.۷ درصد، مناطق مرزی: ۶.۶ درصد که بر اهمیت مشارکت جوانان در مناطق حساس امنیتی تأکید داشت.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

با انجام مطالعات کتابخانه‌ای، بررسی اسنادی، بررسی پیشینه پژوهش و مشاهدات میدانی پژوهشگر و پس از تعیین ابعاد اثرگذار استخراج‌شده در جوانی جمعیت و تأثیر آن بر قدرت نظامی جهت تحلیل کیفی پژوهش، با استفاده از نرم‌افزار Maxqda شروع به گردآوری، تحلیل و کدگذاری مرحله‌به‌مرحله آن‌ها شده است که کدهای یافته شده به‌صورت مضامین اصلی و مضامین فرعی گروه‌بندی شده‌اند و تمامی کدهای ارائه‌شده به‌صورت واضح در جدول نشان داده شده‌اند. در ادامه ۲۱۰ کد فرعی شناسایی شد و از آنجایی که مشخص شد این کدها دارای همپوشانی هستند همان‌طور که در جدول زیر نشان داده شده است، پس از حذف کدهایی که همپوشانی داشته‌اند، به ۱۲۴ کد فرعی طبقه‌بندی شدند.

جدول شماره ۵. کدهای فرعی به‌دست آمده از نرم‌افزار Maxqda

۱. آموزش رهبری نظامی	۲. هوش مصنوعی در فناوری	۳. مانورهای آمادگی نظامی	۴. برنامه‌های درسی
آموزش تخصصی	۵. همکاری دانشگاه و نظامی	۶. عوامل روحی ملی	۷. تأمین مالی فناوری نوظهور
تهدیدهای بازیگران غیردولتی	۹. مراکز آموزشی بین‌المللی	۱۰. تجزیه و تحلیل نیروی نظامی	۱۱. متخصصان
نظامی استراتژیک	۱۲. کمپین‌های خدمت سربازی	۱۳. برنامه‌های سوادآموزی سرباز	۱۴. کارآموزی فناوری
۱۵. انسجام نظامی مذهبی	۱۶. تربیت و اخلاق	۱۷. تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی	۱۸. سیاست دفاعی جوانان
۱۹. ابتکارات شغلی نظامی	۲۰. بودجه ثابت سیاسی	۲۱. برنامه‌های گسترش نظامی	۲۲. مشارک‌های دولتی
و خصوصی	۲۳. سیاست‌های شفافیت نظامی	۲۴. آموزش نظامی غیرنظامی	۲۵. استخدام غرور ملی
رویدادهای تاریخ نظامی	۲۷. مشارکت پروژه خدماتی	۲۸. منابع بهداشت روان	۲۹. سیستم‌های حمایت از
خانواده	۳۰. فرهنگ قدردانی نظامی	۳۱. نمایندگی سیاسی جوانان	۳۲. نقش‌های کنشگری سیاسی
جنبش‌های تحت رهبری جوانان	۳۴. مشوق‌های نامزدی	۳۵. برنامه‌های تربیت سیاسی	۳۶. نفوذ رسانه‌های

اجتماعی ۳۷. مشارکت حاکمیت محلی ۳۸. تحلیل الگوی رأی گیری ۳۹. برنامه‌های مربیگری سیاسی ۴۰. تأثیر سیاست جوانان ۴۱. ابتکارات آموزش مدنی ۴۲. اثرات بی ثباتی سیاسی ۴۳. حمایت از محیط زیست ۴۴. نقش جوانان صلح ساز ۴۵. مشارکت در مناظره سیاسی ۴۶. پاسخگویی دولت ۴۷. نفوذ سیاسی بین المللی ۴۸. انجمن گفتگوی سیاسی ۴۹. سیاست هویت فرهنگی ۵۰. حمایت از حقوق بشر ۵۱. برنامه‌های توانمندسازی اقتصادی ۵۲. سیاست‌های اشتغال جوانان ۵۳. آموزش کارآفرینی ۵۴. دسترسی به سواد مالی ۵۵. یارانه راه اندازی ۵۶. تحلیل روند بیکاری ۵۷. تأثیر تجارت جوانان ۵۸. تصمیم گیری اقتصادی ۵۹. برنامه‌های آموزش حرفه‌ای ۶۰. اشتغال زایی فناوری ۶۱. اثرات رکود اقتصادی ۶۲. مشارکت در شیوه‌های پایدار ۶۳. دسترسی به تأمین مالی خرد ۶۴. ابتکارات ایجاد شغل ۶۵. مشارکت در مجمع اقتصادی ۶۶. عادات خرج کردن جوانان ۶۷. نقش‌های شرکت اجتماعی ۶۸. تأثیر اقتصادی مهاجرت ۶۹. توسعه داوطلبانه ۷۰. سیاست‌های اقتصادی جوانان ۷۱. کمپین‌های بهداشت روان ۷۲. روابط رسانه‌های اجتماعی ۷۳. برنامه‌های ورزشی جوانان ۷۴. نقش‌های مرکز جامعه ۷۵. ابتکارات تغییر اجتماعی ۷۶. مشارکت خدمات اجتماعی ۷۷. شرکت در جشنواره فرهنگی ۷۸. تأثیر پویایی خانواده ۷۹. برنامه‌های سوء مصرف مواد ۸۰. آموزش مهارت‌های اجتماعی ۸۱. اثرات فشار همسالان ۸۲. نقش‌های مربیگری جوانان ۸۳. مشارکت در حفاظت از محیط زیست ۸۴. پیشگیری از جرم جوانان ۸۵. اهمیت فوق برنامه ۸۶. تلاش برای حفظ فرهنگ ۸۷. تأثیر اتصال فناوری ۸۸. شبکه‌های جوانان در معرض خطر ۸۹. جهانی شدن اثرات فرهنگی ۹۰. گفتگوی بین نسلی ۹۱. بیان هنر جوانان ۹۲. برنامه‌های آموزشی فرهنگی ۹۳. حفظ سنت‌های محلی ۹۴. تأثیر هویت جهانی شدن ۹۵. مشارکت تبادل فرهنگی ۹۶. روند مد و سبک زندگی ۹۷. مسائل نمایندگی رسانه ۹۸. ابتکارات فرهنگی جوانان ۹۹. تأثیر ادبیات ۱۰۰. آموزش تنوع فرهنگی ۱۰۱. تعامل جشنواره فرهنگی ۱۰۲. مشارکت در تئاتر ۱۰۳. بیان فرهنگی دیجیتال ۱۰۴. دیدگاه‌های روایی تاریخی ۱۰۵. کارگاه‌های خلاقیت ۱۰۶. تعامل داستان سرایی دیجیتال ۱۰۷. نفوذ هویت میراثی ۱۰۸. مشارکت در رویداد چند فرهنگی ۱۰۹. شکل دهی فرهنگ معاصر ۱۱۰. تحلیل کلیشه‌های فرهنگی ۱۱۱. تأثیر امنیت آب و هوا ۱۱۲. جنسیت در نظامی ۱۱۳. تلاش جوانان بشردوستانه ۱۱۴. تعامل فناوری و فرهنگ ۱۱۵. کنشگری بحران سیاسی ۱۱۶. اثرات نابرابری اقتصادی ۱۱۷. دیدگاه‌های موضوع جهانی ۱۱۸. مشارکت مدنی آموزش و پرورش ۱۱۹. جنبش‌های عدالت اجتماعی ۱۲۰. مسائل شکاف دیجیتال ۱۲۱. جنبش‌های فرهنگی - سیاسی ۱۲۲. ابتکارات بهداشت عمومی ۱۲۳. دیدگاه‌های روابط بین الملل ۱۲۴. ابتکارات عدالت اجتماعی

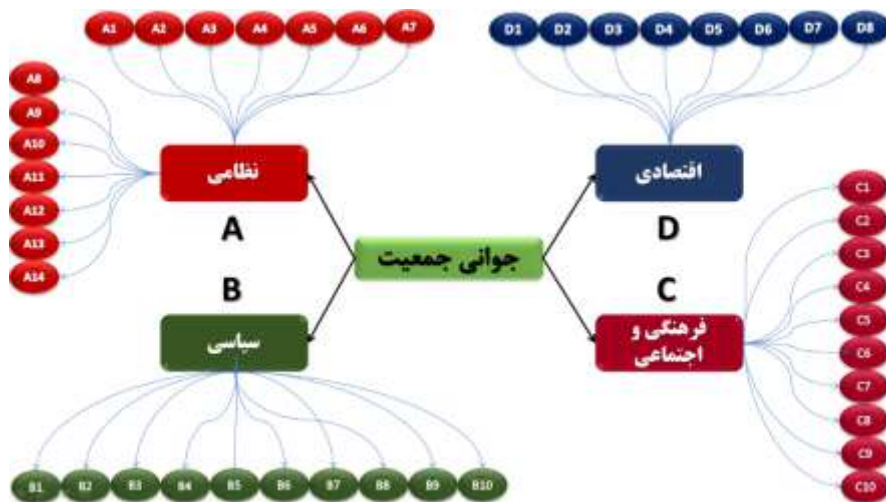
در مرحله بعدی کدگذاری توسط نرم‌افزار Maxqda تمامی ۱۲۴ کد فرعی به ۴۲ کد میانی طبقه‌بندی شده است. پس از استخراج کدها، آن‌ها در قالب ۴ بعد سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در بعد نظامی ۱۴ شاخص، در بعد اقتصادی ۸ شاخص، در بعد سیاسی ۱۰ شاخص و در بعد اجتماعی و فرهنگی هم ۱۰ شاخص احصا گردید. برای فهم بهتر، موضوع، کدهای کلیدی و کدهای میانی طبق جدول زیر تنظیم شد.

جدول شماره ۶. کدبندی شاخص‌ها و گویه‌ها

ردیف	مؤلفه	کد مؤلفه	گزاره‌ها	کد گزاره
۱	نظامی	A	کیفیت رهبری و فرماندهی نظامی	A1
۲			فناوری و تجهیزات نظامی	A2
۳			مهارت‌های نظامی	A3
۴			تحصیلات نظامی	A4
۵			تعداد دانشمندان و محققان نظامی در پروژه‌ها و مراکز نظامی	A5
۶			روحیه ملی و نظامی	A6
۷			میزان توانمندی برای افزایش بودجه نظامی	A7
۸			برآورد تهدید، نوع تهدید	A8
۹			تعداد مراکز آموزشی	A9
۱۰			کمیت و کیفیت نیروهای نظامی	A10
۱۱			تعداد متخصصین نیروهای مسلح	A11
۱۲			ترویج فرهنگ ایجاد انگیزه برای خدمت نظامی	A12
۱۳			میزان تعداد نظامیان باسواد و بی‌سواد	A13
۱۴			مشارکت جوانان در موارد مربوط به صنعت نظامی و فناوری	A14
۱۵	سیاسی	B	همگرایی قومی و مذهبی	B1
۱۶			ارتقاء تحصیلات	B2
۱۷			تأثیر محیط بین‌المللی و منطقه‌ای و داخلی	B3
۱۸			مشارکت سیاسی جوانان	B4
۱۹			برنامه‌ها و سیاست‌های دولت برای جوانان	B5
۲۰			ثبات نهادهای سیاسی قدرت	B6
۲۱			برنامه‌های خاص دولت برای جذب و حمایت از جوانان	B7
۲۲			همکاری بین دولت و بخش خصوصی در حمایت از جوانان	B8
۲۳			خطمشی حکومت در قبال نیروهای مسلح و مردم	B9
۲۴			اقدامات دولت در توسعه آموزش جوانان	B10
۲۵	اجتماعی و فرهنگی	C	هویت ملی و سابقه‌ی تاریخی ملت	C1
۲۶			انسجام فرهنگی، اجتماعی ملت	C2
۲۷			توسعه برنامه‌های مشارکت جوانان در امور نظامی	C3
۲۸			حمایت از جوانان در زمینه فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی	C4
۲۹			سلامت جسمی و روانی جوانان	C5
۳۰			حمایت خانواده و اجتماع از جوانان	C6

C7	انطباق فرهنگی و اجتماعی برای تشویق به ازدواج			۳۱
C8	فراهم بودن محیط فرهنگی برای رشد و تقویت هویت جوانان			۳۲
C9	نرخ اعتیاد جوانان			۳۳
C10	نرخ خودکشی جوانان			۳۴
D1	رفاه اجتماعی و تأمین امکانات عمومی	D	اقتصادی	۳۵
D2	ترویج کارآفرینی			۳۶
D3	شرایط اقتصادی و اشتغال جوانان			۳۷
D4	ایجاد فرصت‌های شغلی			۳۸
D5	بهره‌مندی از منابع طبیعی			۳۹
D6	تحقق عدالت اقتصادی			۴۰
D7	برخورداري از فناوری‌های سطح بالا و نوین			۴۱
D8	نرخ بیکاری جوانان			۴۲

پس از اتمام بررسی و کدگذاری، شکل ۱ از Maxqda احصاء شد. هر کد اصلی مجموعه‌ای جامع از مسائل را در برمی‌گیرد که درمجموع به چشم‌انداز کلی منتج می‌شود.

شکل ۱؛ نمودار احصاء شده از Maxqda

سپس جهت تحلیل کمی پژوهش، پرسشنامه‌ای با ۴۲ گویه احصاء گردید که به‌منظور تعیین پایایی از روش محاسبه ضریب آلفای کرونباخ استفاده‌شده که این ضریب برای کل سؤالات

پرسشنامه معادل ۰/۸۰۸ به دست آمده است. ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده در این

پژوهش نشان دهنده پایایی مناسب (بالای ۰/۷) پرسشنامه است.

پس از بررسی پاسخ‌های پرسش‌شوندگان، نسبت به محاسبه میانگین، انحراف معیار، رتبه صدک و آزمون تی گویه‌های پرسشنامه در حوزه تأثیر متغیرهای یاد شده بر موضوع پژوهش اقدام و در جهت معنادار بودن میانگین‌ها از آزمون فریدمن استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون نشان داد که بین میانگین‌ها، در سطح $P < 0/001$ تفاوت معناداری وجود دارد. پس از بررسی کدهای استخراج شده، پرسشنامه احصاء شد (پیوست).

جدول ۷. رتبه‌بندی گویه‌های پرسشنامه به ترتیب اهمیت

رتبه	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گویه درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
۱	کیفیت رهبری و فرماندهی نظامی	۴۱	۴.۸۲	۰.۳۸۸	۵۰.۶۹	۰	۰	۰	۹	
۲	فناوری و تجهیزات نظامی	۳۹	۴.۸۲	۰.۴۱۸	۴۸.۹۱	۰	۰	۰	۱۱	۳۹
۳	مهارت‌های نظامی	۳۷	۴.۷۲	۰.۴۹۶	۴۷.۳	۰	۰	۱	۱۲	۳۷
۴	تحصیلات نظامی	۳۶	۴.۷۲	۰.۴۵۳	۴۶.۷۶	۰	۰	۰	۱۴	۳۶
۵	تعداد دانشمندان و محققان نظامی در پروژه‌ها و مراکز نظامی	۳۶	۴.۷۲	۰.۴۵۳	۴۶.۷۶	۰	۰	۰	۱۴	۳۶
۶	روحیه ملی و نظامی	۳۵	۴.۴۶	۰.۹۰۸	۴۲.۲۵	۰	۲	۸	۵	۳۵
۷	میزان توانمندی برای	۳۳	۴.۳	۱.۰۳۵	۳۹.۲۲	۰	۳	۱۲	۲	۳۳

رتبه	پایه	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گونه درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
	افزایش بودجه نظامی									
۸	برآورد تهدید، نوع تهدید	۳۳	۴.۵۴	۰.۷۰۵	۴۲.۶۷	۰	۰	۶	۱۱	۳۳
۹	همگرایی قومی و مذهبی	۳۳	۴.۶	۰.۶۰۶	۴۳	۰	۰	۳	۱۴	۳۳
۱۰	هویت ملی و سابقه‌ی تاریخی ملت	۳۳	۴.۶۴	۰.۵۲۵	۴۰	۰	۰	۱	۱۶	۳۳
۱۱	انسجام فرهنگی، اجتماعی ملت	۳۲	۴.۴۲	۰.۸۳۵	۳۹.۸۳	۰	۰	۱۱	۷	۳۲
۱۲	ارتقاء تحصیلات	۳۲	۴.۶۲	۰.۵۳	۴۳.۲۳	۰	۰	۱	۱۷	۳۲
۱۳	برنامه مشارکت جوانان در امور نظامی	۳۱	۴.۶	۰.۵۳۴	۴۲.۵۷	۰	۰	۱	۱۸	۳۱
۱۴	تعداد مراکز آموزشی	۳۰	۴.۳۸	۰.۸۳	۳۸.۴۴	۰	۰	۱۱	۹	۳۰
۱۵	کمیت و کیفیت نیروهای نظامی	۳۰	۴.۶	۰.۴۹۴	۴۲.۳۴	۰	۰	۰	۲۰	۳۰
۱۶	تعداد متخصصین نیروهای مسلح	۲۹	۴.۵۶	۰.۵۴	۴۰.۷۷	۰	۰	۱	۲۰	۲۹

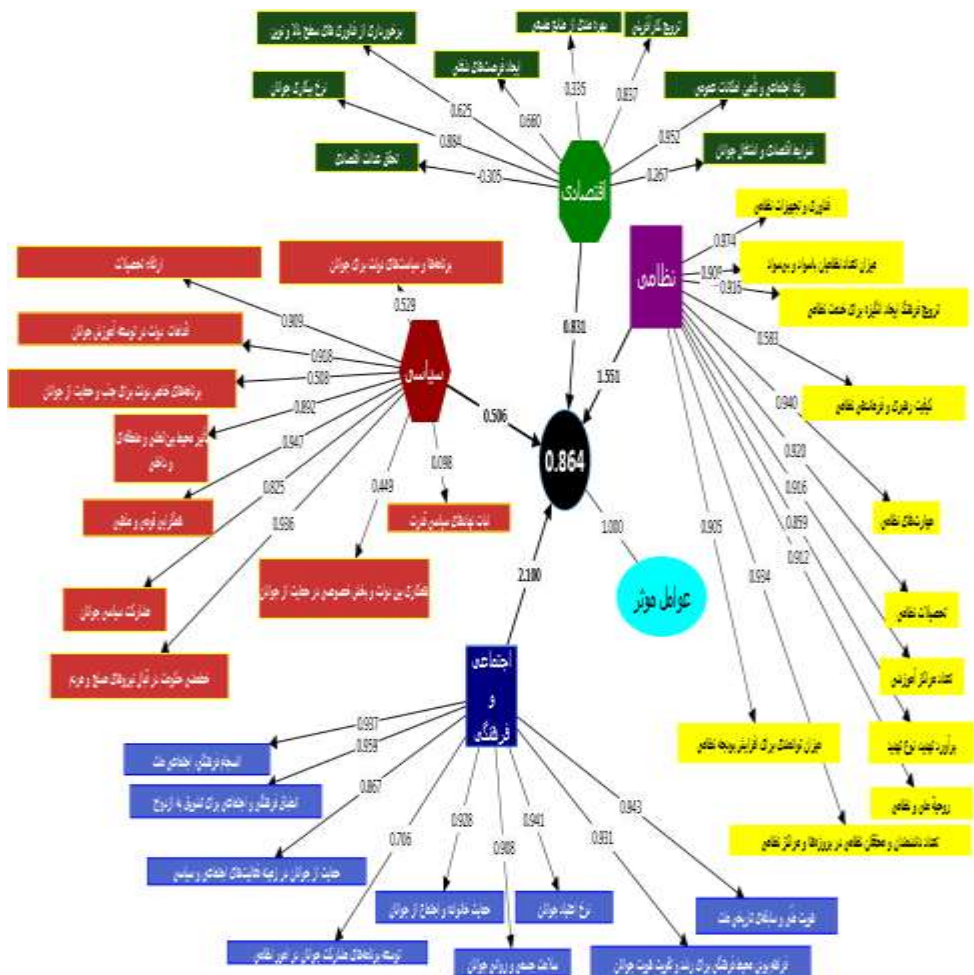
رتبه	ردیف	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گروه	درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
۱۷	ترویج فرهنگ ایجاد انگیزه برای خدمت نظامی	۲۹	۴.۵۶	۰.۵۴		۴۰.۷۷	۰	۰	۱	۲۰	۲۹
۱۸	حمایت از جوانان در زمینه فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی	۲۹	۴.۵۸	۰.۴۹۸		۴۱.۰۹	۰	۰	۰	۲۱	۲۹
۱۹	میزان تعداد نظامیان باسواد و بی‌سواد	۲۸	۴.۴۸	۰.۶۷۷		۳۹.۴۴	۰	۱	۲	۱۹	۲۸
۲۰	سلامت جسمی و روانی جوانان	۲۸	۴.۴۸	۰.۶۷۷		۳۹.۴۴	۰	۱	۲	۱۹	۲۸
۲۱	تأثیر محیط بین‌المللی و منطقه‌ای و داخلی	۲۸	۴.۵۲	۰.۵۷۹		۳۹.۷۵	۰	۰	۲	۲۰	۲۸
۲۲	رفاه اجتماعی و تأمین امکانات عمومی	۲۷	۴.۵۴	۰.۵۰۳		۳۹.۷۹	۰	۰	۰	۲۳	۲۷
۲۳	حمایت خانواده و اجتماع از جوانان	۲۷	۴.۵۴	۰.۵۰۳		۴۰.۰۴	۰	۰	۰	۲۳	۲۷

رتبه	موضوع	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گونه درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
۲۴	مشارکت سیاسی جوانان	۲۷	۴.۵۴	۰.۵۰۳	۳۹.۸۴	۰	۰	۰	۲۳	۲۷
۲۵	مشارکت جوانان در موارد مربوط به صنعت نظامی و فناوری	۲۶	۴.۲۶	۰.۸۵۲	۳۴.۹۸	۰	۰	۱۳	۱۱	۲۶
۲۶	ترویج کارآفرینی	۲۶	۴.۵۲	۰.۵۰۴	۳۹.۲۲	۰	۰	۰	۲۴	۲۶
۲۷	برنامه‌ها و سیاست‌های دولت برای جوانان	۲۵	۴.۴۸	۰.۵۴۳	۳۸.۴۲	۰	۰	۱	۲۴	۲۵
۲۸	شرایط اقتصادی و اشتغال جوانان	۲۱	۴	۰.۹۶۸	۲۹.۲۳	۰	۲	۱۷	۱۰	۲۱
۲۹	ثبات نهادهای سیاسی قدرت	۲۱	۴.۳۲	۰.۶۵۲	۳۴.۰۶	۰	۰	۵	۲۴	۲۱
۳۰	انطباق فرهنگی و اجتماعی برای تشویق به ازدواج	۲۱	۴.۳۸	۰.۵۶۷	۳۴.۴۹	۰	۰	۲	۲۷	۲۱
۳۱	ایجاد فرصت‌های شغلی	۱۷	۴.۲۴	۰.۶۲۴	۳۰.۲۶	۰	۰	۵	۲۸	۱۷
۳۲	برنامه‌های خاص دولت	۱۶	۴.۲	۰.۶۷	۲۹.۵۳	۰	۱	۴	۲۹	۱۶

رتبه	پروژه	میانگین	انحراف معیار	رتبه‌ای میانگین گروه	درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
	برای جذب و حمایت از جوانان									
۳۳	همکاری بین دولت و بخش خصوصی در حمایت از جوانان	۱۵	۴.۱۸	۰.۷۲۸	۲۶.۴۶	۰	۰	۱۳	۲۴	۱۳
۳۴	بهره‌مندی از منابع طبیعی	۱۴	۴.۱۶	۰.۵۴۸	۲۵.۵۷	۰	۰	۴	۳۴	۱۲
۳۵	خط‌مشی حکومت در قبال نیروهای مسلح و مردم	۱۴	۴.۱۵	۰.۵۳۶	۲۵.۴۷	۰	۷	۴	۲۷	۱۲
۳۶	اقدامات دولت در توسعه آموزش جوانان	۱۳	۴.۱۴	۰.۵۲۴	۲۵.۳۲	۰	۹	۳	۲۶	۱۲
۳۷	فراهم بودن محیط فرهنگی برای رشد و تقویت هویت جوانان	۱۳	۴.۱۳	۰.۵۲۳	۲۵.۳۱	۰	۱۲	۲	۲۵	۱۱
۳۸	تحقق عدالت اقتصادی	۱۲	۴.۱۰	۰.۴۴۸	۲۵.۲۳	۰	۱۱	۵	۲۳	۱۱
۳۹	برخورداری از فناوری‌های سطح بالا و نوین	۱۲	۴.۰۹	۰.۴۳۸	۲۴.۵۹	۰	۸	۱۳	۲۱	۸

رتبه	گویه ها	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه‌ای	گویه	درصد ارتباط	۱ خیلی کم	۲ کم	۳ متوسط	۴ زیاد	۵ خیلی زیاد
۴۰	نرخ اعتیاد جوانان	۱۲	۴۰۰۷	۰۰۰۴۲۹	۲۴۰۵۱	۳	۱۰	۷	۲۰	۱۰	
۴۱	نرخ بیکاری جوانان	۱۱	۴۰۰۶	۰۰۰۴۱۸	۲۳۰۱۲	۵	۹	۶	۲۲	۸	
۴۲	نرخ خودکشی جوانان	۱۱	۴۰۰۴	۰۰۰۴۱۲	۲۳۰۰۹	۶	۹	۵	۲۳	۷	

پس از آن، برای بررسی کمی (پرسشنامه)، از نرم افزار Smart PLS استفاده شد (شکل ۲). در شکل زیر، ضریب مسیر ۰.۱۰۰ از شاخص اجتماعی و فرهنگی، نشان دهنده یک رابطه قوی و مثبت است. در بین عوامل زیرگروهی مرتبط با شاخص اجتماعی و فرهنگی، مضمون‌های "انسجام فرهنگی اجتماعی ملت"، "انطباق فرهنگی و اجتماعی برای تشویق به ازدواج"، "حمایت خانواده و اجتماع از جوانان"، "سلامت جسمی و روانی جوانان"، "هویت ملی و سابقه تاریخی ملت" و همچنین "فراهم بودن محیط فرهنگی برای رشد و تقویت هویت جوانان" با دارا بودن ضریب مسیر بالای ۰.۹ بیشترین اثر را در شاخص اجتماعی و فرهنگی داشتند.

نمودار ۱: نمودار Smart PLS

به علاوه، ضریب مسیر ۱.۵۵۱ از شاخص نظامی، نشان دهند یک رابطه قوی و مثبت است. در بین عوامل زیرگروهی مرتبط با شاخص نظامی، تمامی مضمونها از جمله "کیفیت رهبری فرماندهی نظامی"، "افزایش بودجه نظامی"، "ترویج فرهنگ ایجاد انگیزه برای خدمت نظامی"، "فناوری و تجهیزات نظامی" و "تحصیلات نظامی" با دارا بودن ضریب مسیر بالای ۰.۹ بیشترین اثر را در شاخص نظامی داشتند. همچنین، ضریب مسیر ۰.۸۳۱ از شاخص اقتصادی، نشان دهند یک رابطه قوی و مثبت است. در بین عوامل زیرگروهی مرتبط با شاخص

اقتصادی، مضمون‌های "رفاه اجتماعی و تأمین امکانات عمومی"، "ترویج کارآفرینی" و همچنین "ایجاد فرصت‌های شغلی" با دارا بودن ضریب مسیر بالاتر بیشترین اثر را در شاخص اقتصادی داشتند. برخلاف، مضمون "تحقق عدالت اقتصادی" از دید مصاحبه‌شوندگان برای افزایش قدرت نظامی در صورت جوانی جمعیت تأثیر عکس دارد. این بدان معناست که هرچه مسیر به سمت تحقق عدالت اقتصادی سوق داده می‌شود، نتایج برخلاف چیزی که انتظار می‌رود مشاهده می‌شود. اثر معکوس عدالت اقتصادی که در یافته‌های پژوهش مشاهده شده، می‌تواند ناشی از اجرای نامتوازن، کوتاه‌مدت بودن افق برنامه‌ریزی، یا ادراک نادرست اجتماعی باشد. برای رفع این مسئله، نیاز است که سیاست‌گذاری‌ها هم‌زمان با ایجاد تعادل بین عدالت و بهره‌وری، بر شفافیت، اعتمادسازی و برنامه‌های توسعه بلندمدت متمرکز شوند. چنین راهکاری نه تنها تأثیرات منفی را کاهش می‌دهد، بلکه توان ملی در همه ابعاد، به‌ویژه نظامی، را تقویت می‌کند. در آخر، ضریب مسیر ۰.۵۰۶ از شاخص سیاسی، نشان دهند یک رابطه قوی و مثبت است. در بین عوامل زیرگروهی مرتبط با شاخص اقتصادی، مضمون‌های "ارتقاء تحصیلات"، "اقدامات دولت در توسعه آموزش"، "همگرایی قومی مذهبی"، "خطمشی حکومت در قبال نیروهای مسلح و مردم" و همچنین "تأثیر محیط بین‌المللی و منطقه‌ای و داخلی" با دارا بودن ضریب مسیر بالاتر بیشترین اثر را در شاخص سیاسی داشتند. ضرایب همبستگی میان شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی، نظامی، سیاسی و اقتصادی نشان‌دهنده روابط قوی و مثبت بین این عوامل است، به‌گونه‌ای که بیشترین ارتباط میان شاخص‌های نظامی و اقتصادی (۰.۸۹۵) و کمترین میان نظامی و سیاسی (۰.۵۲۶) مشاهده می‌شود. این مقادیر بالا، وجود تعاملات مستقیم و تأثیرگذاری متقابل بین شاخص‌ها را تأیید می‌کنند. از سوی دیگر، تحلیل قابلیت اطمینان شاخص‌ها با استفاده از مقادیر ρ_a و AVE نشان می‌دهد که این عوامل به‌طور معنادار ساختارهای خود را اندازه‌گیری می‌کنند. مقدار ρ_a بالاتر از ۰.۷ و AVE بالاتر از ۰.۵ برای تمام شاخص‌ها حاکی از دقت و استحکام مدل نظری است. در مجموع، این یافته‌ها بیانگر یک مدل تحقیقاتی معتبر و قابل اعتماد هستند که به‌خوبی برای تحلیل روابط میان این شاخص‌ها طراحی شده است.

بحث و نتیجه گیری

الف- نتیجه گیری

کاوش جوانی یک جمعیت و تأثیر چندوجهی آن بر قدرت ملی، بینش‌های مهمی را در مورد پویایی شکل دادن به ملت‌های مدرن نشان می‌دهد. این مطالعه نشان داده است که جمعیت جوان و پر جنب‌وجوش تنها یک آمار نیست، بلکه دارایی مهمی است که می‌تواند ابعاد نظامی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی یک کشور را افزایش دهد. یافته‌های این تحقیق بر اهمیت استفاده استراتژیک از پتانسیل جوانان برای تقویت قدرت ملی در بخش‌های مختلف تأکید می‌کند. در راستای پاسخ به سؤال تحقیق، مبنی بر این که جوانی جمعیت چه تأثیری بر قدرت ملی کشور در ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دارد؟ می‌بایستی عنوان نمود که:

در بعد نظامی، یافته‌ها نشان داد که کشورهای با جمعیت جوان به دلیل داشتن منابع انسانی پویا و کارآمد، قادر به حفظ و ارتقای قابلیت‌های نظامی خود هستند. افراد جوان به دلیل سازگاری بالا، توانایی‌های فنی و هوش برجسته‌تر، و قدرت بدنی مناسب، کاندیدای ایده‌آلی برای خدمت سربازی محسوب می‌شوند. این ویژگی‌ها به آنها کمک می‌کند تا در شرایط جنگی و دفاعی بهتر عمل کنند و توانایی‌های نظامی کشور را تقویت نمایند. همچنین، این مطالعه بر ۱۴ شاخص خاص تأکید کرد و بر لزوم تدوین سیاست‌هایی متمرکز بر آموزش نظامی برای نسل جوان تأکید نمود تا از این ظرفیت ارزشمند به‌طور مؤثر برای ارتقای قدرت دفاعی کشور بهره‌برداری شود. در این زمینه، ابعاد جمعیتی و اجتماعی جمعیت جوان نقش مهمی ایفا می‌کنند؛ چرا که هرچه جمعیت جوان‌تر باشد، افراد بیشتری برای خدمت نظامی و ایفای نقش‌های کلیدی در حوزه امنیتی آماده خواهند بود. از طرفی، بکارگیری نیروی انسانی جوان می‌تواند موجب بهبود وضعیت نظامی کشور و افزایش قدرت دفاعی آن در برابر تهدیدات احتمالی شود.

در بعد اقتصادی، ۸ شاخص احصاء گردید. جمعیت جوان می‌تواند تأثیرات چشم‌گیری بر توان اقتصادی کشور داشته باشد. نیروی کار جوان و پویای جامعه می‌تواند به افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی کمک کند. با توجه به تحصیلات و توانایی‌های فنی افراد جوان، آن‌ها می‌توانند در صنایع نوآورانه و تکنولوژی‌های پیشرفته نقشی کلیدی ایفا کنند. علاوه بر این، این گروه سنی می‌تواند با افزایش تقاضا در بازار، موتور محرکه‌ای برای رشد اقتصادی باشد. از

طرف دیگر، در بعد جمعیتی، جمعیت جوان به‌طور مستقیم بر میزان نیروی کار و توان تولیدی کشور تأثیر می‌گذارد، زیرا هرچه تعداد افراد جوان بیشتر باشد، ظرفیت‌های انسانی بیشتری برای مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی فراهم می‌شود. همچنین، در بعد اجتماعی، جمعیت جوان می‌تواند با تغییرات در الگوهای مصرف و رفتارهای اجتماعی، تأثیرات مثبتی بر رشد و تحولات اقتصادی کشور بگذارد. این تغییرات اجتماعی به‌ویژه در زمینه‌های آموزشی، فرهنگی، و سبک زندگی می‌تواند منجر به افزایش آگاهی و توانمندی‌های اقتصادی در جامعه شود.

در بعد سیاسی، بر اساس ۱۰ شاخص شناسایی شده در این تحقیق، مشاهده می‌شود که جمعیت جوان می‌تواند نقش بسزایی در تحول و پیشرفت فرآیندهای حکمرانی، سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های قانونی کشور ایفا کند. این مطالعه نشان می‌دهد که جمعیت جوان به‌دلیل مشارکت فعال‌تر در مسائل سیاسی و اجتماعی، قادر است تأثیرات عمیقی بر شکل‌دهی به چشم‌انداز سیاسی کشور داشته باشد. جوانان به‌ویژه با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و فضای مجازی، امکان دسترسی به اطلاعات و بیان دیدگاه‌های خود را بیشتر از هر زمان دیگری دارند. این وضعیت موجب می‌شود که آنان بتوانند نظرات خود را در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی مطرح کرده و بر سیاست‌های عمومی و تصمیمات دولتی تأثیر بگذارند. این مشارکت‌ها نه تنها موجب تقویت و گسترش ارزش‌های دموکراتیک در کشور می‌شود بلکه این اطمینان را ایجاد می‌کند که منافع و نیازهای نسل جوان در سیاست‌های ملی لحاظ شده و به‌طور مؤثر نمایندگی می‌شوند. این امر به‌ویژه در تدوین قوانین جدید یا تغییرات در سیاست‌های موجود اهمیت دارد، زیرا نسل جوان با ویژگی‌های خاص خود – همچون ایده‌آلیسم، توانمندی‌های نوآورانه و تمایل به تغییر – می‌تواند در این فرآیندها اثرگذاری قابل توجهی داشته باشد. گنجاندن جوانان در فرآیندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری به‌ویژه در سطح کلان و در فرآیندهای قانونی، از ضروریات برای بهره‌برداری مؤثر از پتانسیل این نسل است. به‌علاوه، این مشارکت می‌تواند به ایجاد سیاست‌های نوین و تطبیق آن‌ها با تغییرات اجتماعی و نیازهای جدید جامعه کمک کند. در واقع، با توجه به تأثیر مستقیم نسل جوان بر تحولات اجتماعی و اقتصادی، تضمین حضور آنان در فرآیندهای تصمیم‌گیری به‌منظور ارتقای کارایی سیستم حکومتی و قانونی کشور امری غیرقابل اجتناب است. این مشارکت فعال جوانان در عرصه‌های سیاسی و قانونی می‌تواند موجب تقویت دموکراسی، انعطاف‌پذیری سیستم حکومتی و ایجاد فضایی برای نقد و بازبینی سیاست‌ها و قوانین موجود گردد. علاوه بر این، نظرات و دیدگاه‌های نسل جوان می‌تواند به‌عنوان

یک نیروی محرکه در بازنگری قوانین که به‌طور خاص به نسل‌های آینده مربوط می‌شود، مورد استفاده قرار گیرد. به همین دلیل، این گروه سنی به‌عنوان یکی از مؤثرترین گروه‌ها در بازسازی و پیشرفت‌های قانونی و سیاسی کشور شناخته می‌شود.

در بعد فرهنگی و اجتماعی، این تحقیق با ۱۰ شاخص شناسایی شده بر نقش جوانان در تقویت انسجام اجتماعی، پویایی فرهنگی و اثرگذاری سیاسی تأکید دارد. افراد جوان اغلب در خط مقدم جنبش‌های اجتماعی، نوآوری فرهنگی و جامعه‌سازی قرار دارند. توانایی آن‌ها برای ارتباط از طریق فناوری و رسانه‌های اجتماعی به آن‌ها این امکان را می‌دهد که ایده‌ها و فرهنگ‌ها را به‌سرعت منتشر کنند و تبادل فرهنگی را تسهیل نمایند. علاوه بر این، جوانان در تحولات سیاسی و تصمیم‌گیری‌های اجتماعی نیز فعالانه مشارکت می‌کنند. توانایی آن‌ها در تحلیل مسائل سیاسی، مشارکت در انتخابات و شکل‌دهی به سیاست‌های عمومی می‌تواند نقش بسزایی در تحولات کشور ایفا کند. این تحقیق اهمیت ایجاد بسترهایی را که جوانان را قادر می‌سازد هویت فرهنگی خود را بیان کنند، در توسعه اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مشارکت نمایند، برجسته می‌کند. چنین مشارکتی نه‌تنها موجب غنی‌سازی بافت اجتماعی می‌شود بلکه در تقویت هویت ملی، انسجام اجتماعی و قدرت سیاسی کشور نیز تأثیرگذار است. جوانان می‌توانند با طرح ایده‌های نو و به چالش کشیدن ساختارهای قدیمی، به پیشرفت‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کمک کنند و در نهایت به ارتقای قدرت ملی و تقویت انسجام داخلی کشور منجر شوند.

ب- پیشنهادها

جوانی جمعیت می‌تواند پیامدهای مهمی برای قدرت ملی یک کشور در ابعاد مختلف داشته باشد. با اجرای این پیشنهادات، کشور می‌تواند از جوانی جمعیت برای تقویت قدرت ملی خود در ابعاد اقتصادی، نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی استفاده کند. کلید سرمایه‌گذاری روی جوانان، توانمندسازی آن‌ها و ایجاد محیطی توانمند است که به آن‌ها امکان می‌دهد شکوفا شوند و به توسعه و شکوفایی کشور کمک کنند.

در بعد اقتصادی

۱. سرمایه‌گذاری در آموزش و توسعه مهارت: تخصیص منابع قابل‌توجه برای ارائه آموزش باکیفیت و برنامه‌های آموزش حرفه‌ای که جوانان را با مهارت‌های لازم برای کمک به نیروی کار مجهز می‌کند. این می‌تواند شامل توسعه مهارت‌های فنی، کارآفرینی باشد. ۲. ترویج

کارآفرینی و نوآوری: اجرای سیاست‌ها و ابتکاراتی که کارآفرینان جوان را تشویق و حمایت می‌کند. دسترسی به بودجه، راهنمایی و زیرساخت را برای تقویت یک اکوسیستم استارت‌آپی پر جنب‌وجوش فراهم کند که می‌تواند رشد اقتصادی را افزایش دهد.

- در بعد نظامی

۱. اجرای خدمت اجباری یا خدمت ملی: برنامه‌های اجباری سربازی یا خدمت ملی را برای جوانان در نظر بگیرید که می‌تواند حس میهن‌پرستی، نظم و انضباط و مهارت‌های رهبری را القا کند. ۲. سرمایه‌گذاری در آموزش نظامی جوانان محور: برنامه‌های آموزشی تخصصی ایجاد کنید که به نقاط قوت و ویژگی‌های منحصربه‌فرد نسل جوان، مانند سازگاری، مهارت فن‌آوری، و چابکی بدنی آن‌ها توجه کند.

- در بعد سیاسی

۱. تسهیل مشارکت جوانان در حکومت: سیاست‌ها و ابتکاراتی را اجرا کنید که جوانان را تشویق می‌کند و آن‌ها را قادر می‌سازد تا فعالانه در روند سیاسی شرکت کنند، مانند کاهش حداقل سن برای رأی دادن و نامزدی برای انتخابات، و ایجاد بسترهای سیاسی ویژه جوانان. ۲. توسعه برنامه‌های رهبری جوانان: برنامه‌های آموزشی و ابتکارات مربیگری را ایجاد کنید که مهارت‌های رهبری جوانان را پرورش می‌دهد و آن‌ها را برای نقش‌های آینده در دولت، خدمات عمومی و سیاست‌گذاری آماده می‌کند.

- در بعد فرهنگی و اجتماعی

۱. حفظ و ترویج میراث فرهنگی: ابتکاراتی را توسعه دهید که جوانان را در حفظ و ارتقای میراث فرهنگی کشور مشارکت دهد و حس هویت و غرور ملی را تقویت کند. ۲. تشویق تبادل بین فرهنگی: تسهیل برنامه‌ها و فرصت‌هایی که جوانان را قادر می‌سازد تا در گفتگوها و تبادلات بین فرهنگی، چه در داخل و چه در سطح بین‌المللی، مشارکت کنند و درک متقابل و ذهنیت جهانی را ارتقا دهند.

منابع

الف) منابع فارسی:

- قرآن کریم
- فرمایشات حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، قابل دسترسی در: www.khamenei.ir
- افرازه، منیره. (۱۳۹۲). «تأثیر رشد جمعیت بر توسعه اقتصادی در کشورهای در حال توسعه» (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه موسسه آموزش عالی غیر دولتی و غیرانتفاعی علامه محدث - دانشکده علوم اداری و اقتصاد، تهران.
- بنیادی، علی؛ اقبالی، سید محسن؛ و احمدی، حسین علی. (۱۳۹۳). «آموزش حین خدمت منابع انسانی دانشگاه و تأثیر آن در کیفیت زندگی کاری و عملکرد کارکنان (مطالعه موردی: کارکنان دانشگاه علم و صنعت ایران)». مدیریت فردا، ۱۲ (۳۵)، ۱-۱۰.
- پژهان، علی؛ افشاری، پروانه؛ و کمالی، آنتیا. (۱۳۹۷). «برخورد نسل‌ها - جوانی جمعیت و خشونت سیاسی نویسنده». فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی، (سال نهم شماره ۲)، صفحات ۱ تا ۲۷.
- ترکاشوند مرادآبادی، محمد؛ شمس قهفرخی، فریده؛ و زندی ناوگران، لیلا. (۱۴۰۲). «تغییرات جمعیتی ایران و پیامدهای امنیتی آن در آینده». نشریه مطالعات توسعه اجتماعی - اقتصادی، (دوره ۱، شماره ۱)، صفحه ۲۳۰-۲۶۳.
- تلیس، اشلی. (۱۳۸۳). «سنجش قدرت ملی در عصر فراصنعتی». موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر.
- خادمیان، سعید؛ محمودزاده، سیدمجتبی؛ دهقانان، حامد؛ و ترکستانی، محمد صالح. (۱۴۰۱). «راهبردهای حفظ و نگهداشت منابع انسانی در شرکت‌های دانش‌بنیان دانشگاهی». مدیریت فردا، ۲۱ (۷۱)، ۱۲۷-۱۴۸.
- خانجانی، مهدی؛ و کارگر، بهمن. (۱۴۰۲). «نقش جمعیت در تولید قدرت ملی و ارتقاء اقتدار ملی». مطالعات انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، ۱ (۴)، ۳۵-۵۴.
- روستائی، مهرانگیز؛ و مقدسی، محمد باقر. (۱۴۰۱). «ارزیابی سیاست‌های جمعیتی در سنجه اصول جرم‌انگاری؛ با تأکید بر قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت». نشریه پژوهش‌های حقوق جزا و جرم‌شناسی، (پیاپی ۲۰)، صفحات ۱۱۷ تا ۱۵۰.
- عاطفه، باقری؛ علی، امامی؛ مائده، داناییان؛ امید، عرفانی منش؛ محمد مهدی، قاصدی؛ محمد امین، رحیم زاده؛ ... محمدصادق، نعمت الهی. (۱۳۹۳). «بررسی نقش جوانان در سلامت و اقتدار ملی». در کنگره پیشگامان پیشرفت. بازیابی از <https://www.sid.ir/fa/seminar/ViewPaper.aspx?ID=65011>
- غلامعلیان، علیرضا. (۱۴۰۲). «راهبردهای ارتقای قدرت ژئوپلیتیک جمهوری اسلامی ایران در منطقه غرب آسیا» (پایان‌نامه رساله دکتری). دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران - دانشکده

دفاع ملی.

- کرمی، علی؛ و آبرومند، جمال. (۱۴۰۲). «اولویت دهی مشوق‌های قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت برای برنامه هفتم توسعه در قالب اسناد بالادستی با رویکرد آینده نگاری راهبردی». نشریه آینده پژوهی/انقلاب اسلامی، (سال چهارم شماره ۴، پیاپی ۱۵)، صفحات ۱۴۱ تا ۱۶۸.

- مرادیان، محسن. (۱۳۹۸). «مبانی نظری/منیت». تهران: انتشارات دانشکده فارابی.

- مروتی، حسین. (۱۳۹۹). «جمعیت به مثابه مؤلفه قدرت». پاسدار اسلام، سال سی و نهم (شماره ۴۵۹)، ۵۲.

- کلانتری، فتح‌الله؛ سام‌دلیری، کاظم. (۱۳۹۸). جمعیت و قدرت ملی. دانشگاه و پژوهشگاه

عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی. Retrieved from <https://db.ketab.ir/bookview.aspx?bookid=2411736>

(ب) منابع انگلیسی:

- Pidduck, R. J., Hechavarria, D., & Patel, A. (2024). Cultural tightness emancipation and venture profitability: An international experience lens. *Journal of Business Research*, 172, 114-363